

KNIHA, KTEROU BYSTE MĀŠLI ĀĀĀ•ST

ĀšterĀ½, 14 bĀ™ezen 2017

ĀĀlovĀk nemĀĀ¾e znĀt všechno. Ani všechny. Tedy myslím slavné rodĀky, kteĀ™í se tak Āi nĀjak zaslouĀ proslavili. Ale pĀ™edstava, Ā¾e u nĀs je to jen samý nedouk, nevzdĀlanec, buran a podobnĀ, jak to do nĀs hustí uĀ¾ od dob Henleina, pĀ™es Stalinovy soudruhy aĀ¾ po Ā™iĀolezné „eurohujery“, je nesmysl.

Mnozí ĀtenĀ™i mne vyzývali, abych napsal o našich krajanech, kteĀ™í nĀco velkého dokĀzali. MomentĀnĀ pracuji na jiných vĀcech, ale jen bych hodil pro zvĀdavce, hledající na internetu, pár zajímavých jmen. TĀ™eba takový Juscelino Kubitschek de Oliveira, brazilský prezident od 1956 do roku 1961. PĀ™ijmení Kubitschek získal od své matky, jejíĀ¾ dĀdeĀek Nepomuk Kubitschek se narodil v jiĀních ĀĀechách. Nechal postavit nové hlavní mĀsto Brasílii a hlavnĀ za jeho vlády byla dokonĀena v Brazílii hlavní silniĀní síĀ. Obávám se, Ā¾e kdyby Āil dnes v ĀĀesku, nepostavilo- neopravilo by se ĀĀdné mĀsto a nevybudovaly by se poĀĀdné poĀĀdné dĀlnice. Nebo co tĀ™eba architekt a stavitel Jan Letzel, který v HirošimĀ postavil moderní „PrĀmyslový palác“, který pĀ™eĀil jako jediná budova v centru mĀsta vĀ atomové bomby.

A z dnešní doby napĀ™íklad architektka Eva Le Peutrec, která postavila milionové mĀsto v ĀĀi. Architektura musí být v prvĀ ĀmadĀ o pokoĀ™e. V ĀĀinĀ navrhla celkem 24 mrakodrapĀ, první z nich naprojektovala, kdyĀ 29 let. Od té doby stojí za návrhy nejenom výškových budov, ale i hotelových komplexĀ, multifunkĀních center a kancelĀ™ských budov. Doslova na zelené louce navrhla mĀsto, které má milion obyvatel. ĀeĀ je o rodaĀce z HoĀ™ic, kterĀ v Āínské Šanghaji pracuje šest let. Nyní navrhuje i v Nové Kaledonii, kde Āije se svĀm manĀ¾elem.

Yuhan Planning - Foto: Unitown Design INC
vybudoval luxusní hotel na MaledivĀch:

KdyĀ¾ uĀ¾ jsme u architektury, co takhle architekt Petr KolĀ™, který na

Také egyptologie je plná velikých jmen od BedĀ™icha Hrozného (1879 – 1952), který sice nerozluštil klínové písmo, jak se tvrdí, ale v roce 1917 publikoval první gramatiku chetitštiny se struĀným slovníkem. Hrozný tedy nebyl „luštitelem chetitského písma“, ale tím, kdo tento jazyk v klínopisných textech rozpoznal a rozklĀoval. ZpĀsob luštĀní byl na tehdejší dobu fenomenĀlní a inovativní – v „luštĀní“ neznámého jazyka postupoval podle podobností v gramatice, a podle gramatických tvarĀ pak rozlouskl celou strukturu chetitšjazyka.

Ani byznys, pĀ™estoĀ¾e technika a obchod z malého státu jdou dĀlat zatracenĀ tĀĀ¾ko (o tom nĀ existují zde páni BaĀové, hlavnĀ pomlouvaný a zatracovaný Jan Antonín BaĀa. V roce 1939 odešel do exilu a usadil se v Brazílii. Podle vzoru výstavby moderního Zlína nechal v Brazílii postavit mĀsta Batatuba, Indiana SP, Mariapolis, Bataguassu a BatayporĀ. V roce 1957 byl dokonce navrĀen na Nobelovu cenu za mír, nominaci však pokornĀ odmítl ve prospĀch kandidĀta z Brazílie. Jedním z nejvĀtších dĀl Jana Antonína Bati je most pĀ™es Ā™eku Paraná, spojuje brazilské státy Mato Grosso a São Paulo.

Mohl bych pokračovat dĀle. Ale víte co? ZaĀnĀte si Āist sami. Narazil jsem na knĀ¾ku „VĀdci, vynálezci a podnikatelé v Āeských zemích“ a v ní jsem našel vybraných pĀt osob. O Janu Markovi MarkĀ, vĀdci, kterĀ 17. století, jsme se ve škole ani neuĀili a jak jsem koukal, dĀti se o nĀm neuĀí ani dnes. Ā½e by to bylo tím, Ā¾e byl oficielnĀ „doba temna“, a tak tady úĀ™ednĀ – školsky - nesmĀl být nĀkdo vzdĀlaný a moudrý a to se podívíte, aĀ¾ najdete v knĀ¾ce vĀci, které jsme se o lapaĀi bleskĀ Václavu Prokopu Divišovi ve škole ani my neuĀili. A to pĀ™itím byl a je Diviš v uĀebnicích uĀ¾ dávno jaksi kĀdrovĀ „provĀĀ™ený“, i když byl katolický knĀz. To se ovšem takĀák tiše zamlĀovalo. Je tam plno informací o bratřancích VeverkovĀ o nichĀ¾ jsme se uĀili ve škole, ale oni toho umĀli a udĀlali daleko více, o Janu Pernerovi, muĀ¾i budoucímu v Rakousku-Uhersku Ā¾eleznice. NĀkoho takového bychom dnes potĀ™ebovali a taky alespoĀ podobnĀ inteligentní vládu „Ā™iše“, i kdyĀ¾ ani on to nemĀl lehké.

A je tam mĀj oblíbenec Josef Ressel, jak jej známe ze školy, vynálezce lodního šroubu, coĀ¾ je ovšem informace typicky uĀebnicovĀ struĀná a díky tomu aĀ¾ témĀĀ™ blbĀ. ProĀ? No protoĀ¾e Josef Ressel má na kontĀ tyto vynálezy: 1821 – pneumatická listovní pošta

1823 – nový typ buzoly neovlivnitelné magnetickým polem

1824 - mechanismus divadelního jevištĀ

1826 - lisovací válcový stroj k výrobĀ kovového zboĀ¾í + lodní mechanismus k jĀzdĀ proti proudu silou proudu Āi parního stroje

1827 - lodní (také nĀkdy uvádĀn jako nekoneĀný) šroub pro pohon lodí + šroubový lis na víno, olej apod. + parní mlýn s dutými kovovými válci na mletí obilí + mechanismus vyuĀívající vodní síly (i na velké vzdálenosti), která poté napĀjí další stroje

1828 - pĀ™ístroj k vyluhování barviv a tĀ™islovin z rostlinných látek a k pĀ™emĀnĀ tĀchto barviv a tĀ™islovin na látky tuhé hydraulický parní stroj s pouĀítím vody, rtuti a parního stroje

1829 - kuliĀkové loĀ¾isko (bez tĀ™ení a mazání) + Āepové loĀ¾isko pro hĀ™ídele strojĀ

1830 - solivar (pro získávání kuchyĀské soli)

1832 – silniĀní lokomotiva (= parní vĀz)

1837 - regenerĀní parní stroj + hospodĀrná soustava parních strojĀ

1840 - umĀlé ohýbání dĀ™eva

1842 - návrh atmosférické váleĀkové dráhy + nový typ lisu na víno

1843 - nový typ pluhu (bez tĀ™ení) + vĀtrný mlýn se svislou hĀ™ídelí a vĀtrným kolem + epicykloidní mlecí mlýn (tedy vyuĀívĀ kruhového pohybu), díky nĀmuĀ¾ bylo moĀ¾né mouku dlouhodobĀ uchovávat

- 1845 - pÅ™enosný optický polní telegraf (pro armádu)
- 1847 - perkusní granát
- 1850 - pneumatický stroj k dopravě vytěženého materiálu i osob z dolů
- 1851- mechanismus k pohonu paníh strojů lodí + nový typ dělové lafety
- 1854 - nový typ dvoukolového kabrioletu + prostředek k dlouhodobému konzervování dřeva (pro stavbu lodí) + lodní šroub otočný kolem svislé osy a plovák jako kormidlo
- 1856 - pÅ™ístroj u určování kvality dřeva (= graduátor) + lodní dělová lafeta ke zmírnění zpětného nárazu. K Resselovým nedatovaným vynálezům, které jsou mu také připisovány, patří: - atmosférický systém vedení síly
- pÅ™enosný mandl na prádlo
 - chemické palivo pro parní stroj
 - nový způsob výroby mýdla
- Takže te u si se mnou a Suchým a litrem můžete jen zapívat: „kukáte, to kukáte...“, co ten Ressel vymyslel.
- Knihu vydalo nakl. „Jonathan Livingston“ v roce 2016, další by snad měly následovat. Ti vyjmenovaní totiž rozhodně nebyli jediní. VÁCLAV VLK ST.